

A HTMT HÍREI

MTÜ 2021: Karrieriránytű – Galaxis útikalauz fiatal kutatóknak

Karrieriránytű – Galaxis útikalauz fiatal kutatóknak címmel szervezett háromnapos konferenciát Budapesten 2021. december 1–3. között a Magyar Tudományos Akadémia Határon Túli Magyarok Titkársága (MTA HTMT) a külföldi doktoranduszszervezetekkel, a Szlovákiai Magyar Fiatalok Tudományos és Kulturális Társulásával (TéKa), a kárpátaljai doktoranduszok szervezetével, a Momentum Doctorandusszal (MD), a Romániai Magyar Doktoranduszok és Fiatal Kutatók Szövetségével (RODOSZ), a Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezetével (VMDOK) a Magyar Tudományos Akadémia Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozata keretében. [...] Csütörtökön délelőtt Kocsis Károly, a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke köszöntötte a résztvevőket. A megnyitó után Demeter Márton, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem egyetemi docense tartott érdekesítő vitaindító előadást saját karriertörténetéből kiindulva. [...] Ezt követően került sor a Tudomány – Kommunikáció – Karrier című panelbeszélgetésre, melynek moderátora Kohus Zsolt, a Semmelweis Egyetem Innovációs Központja Technológiatranszfer és Üzletfejlesztési Csoportjának vezetője volt...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

A Magyar Tudományos Akadémia folyóiratának decemberi száma

Elérhető az 1840-ben alapított Magyar Tudomány 2021/12 száma. Ebben megtalálható a 22-es akadémiai tagválasztás rendes-, levelező-, külső- és tisztelettag-jelöltjei tudományos osztályonként...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Bemutatták a Kárpátalja története. Örökség és kihívások című monográfiát

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) Történelem- és Társadalomtudományi Tanszéke és az intézmény bázisán működő Lehoczy Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont a magyar tudomány ünnepe alkalmából szervezte meg a Kárpátalja története. Örökség és kihívások című monográfia bemutatóját az Apáczai Csere János Könyvtár olvasótermében november 30-án...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

MTÜ 2021: A Kisebbségkutató Intézet keretében megjelent könyvek bemutatója Erdélyben

A Kisebbségkutató Intézet kutatási programjában megjelent három könyv bemutatójára került sor a Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvény keretében 2021. november 27-én, szombaton, 17.20-tól. Könyvek a Székelyföldről: Nagy Botond: Mercur a keleti végeken. Határszéli gazdasági környezet és üzleti modellek a dualizmus kori Háromszéken (1867-1918) [...] Nagy József: Békeévek Mars árnyékában. A Székely Határvédelmi Erők története (1940–1944). [...] Főcze János: A MADOSZ. Baloldali magyar történet a Román Királyságban (1934–1944)...” Forrás: ELKH.hu: [teljes cikk >](#)

Kötet: Nem tudták, hogy tudják. Vajdasági magyar valóságirodalom (1945-1990)

A vajdasági magyarokról többnyire az a legenda él, legalábbis a szocializmus időszakát tekintve, hogy szabadon és jól éltek Jugoszláviában. Utazhattak, fogyaszthattak a polgárok, az értelmiségiek pedig azt írtak és mondtak, amit akartak. A kép azonban sokkal árnyaltabb. Így az utóbbi évtizedben tapasztalható exodus valójában már a '60-as években elindult. A magyar kisebbség lecsúszása sem a délszláv háborúkkal kezdődött el. A modernizáció ugyan nem kerülte el őket sem, de az oktatás, a foglalkoztatottság vagy a politikai érdekképviselés terén hátrányban kerültek, a folyamatok észlelhetőek voltak. [...] Hogyan is értelmezték saját és közösségük helyzetét egykor a vajdasági magyar írók, újságírók, szociográfusok és szociológusok? Mit gondoltak e kisebbség állapotáról, a nemzeti/kisebbségi kérdéssről, az anyanyelvhasználatról, a demográfiai helyzetről, milyen kultúr- és oktatáspolitikát láttak ildomosnak?...” Forrás: Elkh.hu: [teljes cikk >](#)

Interjú: Karády Viktor történész-szociológus, az MTA külső tagja

Karády Viktor 1936-ban született Budapesten. 1956-ban emigrált Párizsba, ahol szociológiai és demográfiai képzettséget szerzett. Pályájának Franciaországban a korszak legnagyobb hatású társadalomkutató csoportja (a Raymond Aron által alapított, később Pierre Bourdieu által vezetett kutatóintézet nyújtott keretet, s mint a CNRS (Francia Nemzeti Kutatóközpont) vonult nyugdíjba

2003-ban. Ezután több mint két évtizedig a budapesti Középeurópai Egyetem (CEU) történelem tanszékének volt tanára. Szilágyi-Gál Mihály: Mesélj életed korai szakaszáról, egészen a kivándorlásodokig feleségeddel Görög Veronikával. Karády Viktor: A kivándorlás menekülés volt. [...] Röviden szólva, a szisztematikusan felhalmozott történeti-szociológiai adatbankjaim minden területen azt mutatták, hogy Európában a zsidóságnak sehol nem volt akkora szerepe a nemzetépítés keretében végzett társadalmi modernizációban, mint Magyarországon. [...] Miben látod a te kutatásaid felől nézve a különbséget Erdély és Magyarország között? K.V.: Igen sommásan, egészen mások voltak az etnikai erőviszonyok Erdélyben, mint egyebütt az országban. Amikor a 19. században beindult a nemzetépítés programja s ez a kisebbségi magyar elit etnikai partnereket keresett, a kisszámú, de magyarosodó és (iskolázásban és polgárilag) látványosan mobil zsidóságon kívül mást nemigen talált, amennyiben a százság és a románság nagy részt nem volt érdekelt a programban...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum: Magyar-román EMNT-konferencia: Népszámlálás és önkormányzatok szerepe az interetnikus kapcsolatokban

Tőkés László szerint egyaránt román és magyar érdek a romániai lakosság fogyásának megállítása. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke csütörtök este beszélt erről azon a konferencián, mely a küszöbön álló romániai népszámlálásra és arra a szerepre összpontosított, amely az önkormányzatokra hárul a román-magyar viszonyban. A járvány miatt az online térben megtartott konferencián többek között Brassó, Temesvár és Marosvásárhely polgármestere fejtette ki nézeteit a román-magyar együttélés kérdéseiről...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Nemcsak a társadalom előítéleteivel, hanem a pandémiával is meg kell küzdenie a szakoktatásnak

Jóval több szakemberre lenne szükség, nem mindenki az elméleti oktatásra, intellektuális munkára hivatott – fogalmazott a Krónikának Gindele Imre, a nagykárolyi Simion Bărnuțiu Szakközépiskola menedzsere. A mérnök tanárt a szakoktatásban tapasztalt, immár hatványozottan jelen lévő nehézségekről faggattuk. Miközben az elmúlt években a szakoktatásnak javarészt a társadalom elutasító hozzáállásával kellett megküzdenie, a pandémia még rátett egy jókora lapáttal a problémákra. A mérnök tanár szerint a társadalomban nagyobb szerepet kellene betöltenie a szakoktatásnak, mivel jelenleg nincs az őt megillető helyén, háttérbe van szorítva. Gyakran hallani a szülők szájából: „tanulj fiam, hogy ne kelljen dolgoznod”. Ez egy rossz hozzáállás, mert a munkaerőpiac is azt mutatja, hogy jóval több szakemberre lenne szükség. [...] A járványhelyzet miatt időlegesen bevezetett online oktatás következtében csökkent a diákok tudásszintje, a tanulmányi átlagok legalábbis ezt mutatják, tudtuk meg Lőrincz Tündétől, a székelyudvarhelyi Benedek Elek Pedagógiai Líceum egyik nyolcadikos osztályának osztályfőnökétől...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kötet: Lelkésznegyelyek a marosvásárhelyi református temetőben

A marosvásárhelyi református temetőben 152 lelkészi sír található. Ezek zöme református, de van köztük unitárius és lutheránus is. Csáky Károly nyugalmazott református lelképásztor valamennyit megkereste, lefényképezte, és könyvben tette közzé Bibliai ősök sírja fölött állva címmel. Temetőséta lelkészek nyomában. [...] Az ihletet egy korábban megjelent könyv adta, amely a református temetőben nyugvó orvosok sírjait mutatja be az olvasónak – válaszolta érdeklődésünkre a 83 éves lelképásztor, akivel a református temetőben sétálgatva tekintettük meg az általa felleltározott síremlékek némelyikét. Már az 1600-as évek elejétől kezdve vannak itt lelkészek, püspökök, esperesek eltemetve” – mondta, hozzátéve, hogy a marosvásárhelyi református temetőben 6 püspök és 12 esperes nyugszik a lelkészek mellett...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Halomsírok Erdélyben

A Nyárad- vagy a Kis-Küküllő-mentén járva felfigyelhetünk a domboldalakon látható kisebb-nagyobb halmokra, amelyek a táj látványát kissé megváltoztatva vonják magukra a tekintetet. Van, aki tudja, van aki nem, hogy ezek az úgynevezett halomsírok. [...] „Az idén Erdőszentgyörgy polgármestere megkeresett, és érdeklődését fejezte ki a bözödi halmok kutatása iránt. Amennyiben sikerül megteremteni az anyagi forrásokat, jövőben akár el is kezdődhetnek a régészeti kutatások” – magyarázta a Ligetnek Berecki Sándor régész, a Maros Megyei Múzeum munkatársa, az MTA külső köztestületének tagja. „Halomsírokkal a bronzkor végén, a Kr. előtti 2. évezred második felében is találkozunk, ezek közül a leghíresebb az – enyhe túlzással – Erdély Trójájának is nevezett máramarosi láposi (Lăpuș) temető és kultuszhely, ahol a jelenleg is zajló régészeti feltárásokba neves európai intézmények is bekapcsolódtak” – ismertette a szakember, hozzátéve, hogy a láposi temető valóban egyidős a Kr. előtti 13. századra keltezett trójai háború időszakával...” Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: A Korunk decemberi lapszáma a Székelyföld történetének kiegészítéseiről, árnyalatairól szól

Megjelent a Korunk folyóirat 2021 decemberi lapszáma, A Kérdőjelek kényszerében – vázlatképek a székelyek történetéből című lapszám teljes egészében olyan történészek írásait tartalmazza, akik már 1990 után kezdték el egyetemi tanulmányaikat. Egy részük már befejezte doktori tanulmányait és megvédte disszertációját, néhányuknál pedig ez még folyamatban van. Az ő kutatásaik részben kiegészítik, de sok vonatkozásban árnyalják is elődjeink munkáját – így a „háromkötetes” Székelyföld története tartalmát, szemléletét, következtetéseit. [...] A Hermann Gusztáv Mihály általi súlypont-összeállítás történész szerzői, Nagy Botond, Gidó Csaba, Fodor János, mindannyian az MTA külső köztestületének tagjai és mások...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás az Erdélyi Művészeti Központban

A székelyföldi szobrász- és festőművész képzés köré rendeződött kiállításon olyan alkotók mutatkoznak be, akik a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának oktatói, a szentgyörgyi képzésnek pedig vagy már tanárai, vagy a jövőben kapcsolódhatnak be az egyre bővülő oktatásba. Közös bennük, hogy mindannyian aktív alkotó művészek. A kiállítás kurátorai Madaras Péter, az EMŰK munkatársa, Mészáros Gergely, a pécsi és Péter Alpár, a sepsiszentgyörgyi művészeti kar oktatói voltak. [...] A Pécsi Tudományegyetem székelyföldi karának indításával a két régió közös szellemi műhely kialakítására kapott lehetőséget, helyet adva a korlátokat és határokat áthidaló művészeti beszélgetésnek...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Nyilvánosságra hozták a Látó 2021-es díjazottjainak névsorát

Idén harmincadik alkalommal osztja ki a Látó szépirodalmi folyóirat szerkesztősége a lapban publikált szerzők közül válogatva évzáró díjait: 2021-ben Babiczky Tibor, Horváth Péter, Imre Eszter és Nagy Zalán veheti át a Látó-nívódíjat, a Jackovics-díj idei nyertese pedig Ioana Hogman, akinek drámája Máthé Barbara és Stekbauer-Hanzi Réka fordításában jelent meg a 2021-es SzínházLátóban – olvasható a Látó Facebook-oldalán. Huszonkilenc év alatt közel 90 alkotó vehette át vers, próza, esszé és debüt kategóriában a pénzjutalommal járó elismerést. [...] A díj történetének első évében a romániai magyar szellemi élet műhelyei, a média jelentős intézményei és személyiségei iránti megbecsülésként Látó-díjban részesült a Balogh Edgár vezette Romániai Magyar Irodalmi Lexikon munkaközössége, a marosvásárhelyi Rádió kulturális szerkesztősége, Jászberényi Emese személyében és Makkai János, a Népujság főszerkesztője rangos publicisztikai tevékenységének elismeréseképpen – olvasható a Látó közleményében...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Videóbeszélgetés: A felsőoktatás reformjáról

Az Új Szó-stúdió videóbeszélgetés-sorozat hetedik részének témája a felsőoktatás tervezett reformja. A tervezet egyik legtöbbet bírált pontja, hogy beavatkozna az egyetemek autonómiájába. Hogyan működik jelenleg az egyetemi autonómia és miben állna be változás a készülő törvénymódosítás szerint? Ezekre a kérdésekre is keressük a választ. Az Új Szó-stúdió hetedik adásának vendége Dudás Tamás, a Páneurópai Egyetem Gazdasági Karának dékánja, Voda Zsófia, a Pozsonyi Magyar Szakkollégium tanulmányi vezetője, valamint Lovász Bálint, a Szlovák Felsőoktatási Akkreditációs Ügynökség elnökségi tagja...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Sikerrel zárult a XVI. Felvidéki Tudományos Diákköri Konferencia Nyitrán

November 26. és 27. között a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának virtuális terében került megrendezésre a XVI. Felvidéki Tudományos Diákköri Konferencia (FTDK), a szlovákiai és csehországi felsőoktatásban tanulmányokat folytató hallgatók legrangosabb tudományos versenye. A versenyre összesen 41 pályamunka érkezett, amelyek hét szekcióban kerültek megmérettetésre. [...] A főszűri döntése alapján az idei különdíjat, a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács pénzjutalmát Téglí József Marcell, a Selye János Egyetem hallgatója érdemelte ki, Florisztikai vizsgálatok a Szendi-ér melletti kaszálóréten című dolgozatáért. A különdíjast az SZMAT képviselője, Nagy Melinda köszöntötte. A XVI. FTDK fődíját, a MICROCOMP által felajánlott táblagépet pedig Somogyi Pál, a Comenius Egyetem hallgatója nyerte el A Mann–Whitney teszt kétdimenziós kiterjesztéseiről című dolgozatával...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kötet: A pozsonyi kifli története

A 400 éves legenda – A pozsonyi kifli története címmel jelent meg ifj. Papp Sándor és Július Cmorej kötete a híres péksüteményről a Pozsonyi Kifli Polgári Társulás gondozásában. „Minden nagyvárosnak megvannak a maga jellegzetes süteményei. Pozsony, az egykori koronázóváros a mákos és diós pozsonyi kiflijével dicsekedhet, amely egykor olyannyira népszerű volt, hogy a bécsi császári udvarnak, a tengerentúlra vagy Indiába is szállították. E kötet a legendák felidézése mellett a finomság valós történetét is elénk tárja. Megismertet a hajdani leghíresebb kiflisütő mesterekkel, hangulatos korabeli írásokkal idézi meg a régvolt „kiflis”

Pozsonyt, s természetesen az Európai Unió által hagyományos különleges terméként bejegyzett péksütemény receptjeit is tartalmazza” A könyv anyaga többévtényi kutatómunka eredményeként gyűlt össze. Bizonyos értelemben születésnap ajándék, amellyel a tavaly fennállása tizedik évfordulóját ünneplő pozsonyi civilszervezet kedveskedik közönségének...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Egyetemi Kitüntető Oklevéllel díjazták a rimaszombati Pelle Veronikát a Corvinuson

Idén november 25-én tartották a budapesti Corvinus Egyetem hagyományos díjátadó ünnepségét, melyen az egyetem legkiválóbb, kiemelkedő szakmai teljesítményt nyújtó munkatársait díjazták a Budapesti Corvinus Egyetem Aranyérme, az Egyetemért Emlékérem, valamint az Egyetemi Kitüntető Oklevelek átadásával. A kitüntetettek között volt a rimaszombati Pelle Veronika, a Kommunikáció- és Médiatudomány Tanszék tanársegédje, aki elkötelezett tehetséggondozó munkájáért és újító, projektszemléletű oktatói tevékenységéért Egyetemi Kitüntető Oklevelet kapott...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Szerbia-szerte tüntetések a kisajátítási törvény és a lítiumkitermelés ellen

A kisajátítási törvény és a lítiumkitermelés ellen tüntettek ma Szerbia több városában. Szabadkán 14 órakor a Pátriánál lévő útkereszteződést zárták le a tiltakozók. A demonstrációk már a múlt héten is zajlottak. Tüntetőik jelentek meg egyébként az észak-bácskai város mellett Belgrádban, Újvidéken, Nagyikindán és Mitrovicán is. [...] Soha sem vettük el senki földjét, és nem is fogjuk. Nem az 1945-ös földelkobzások idejét éljük, tette hozzá Zorana Mihajlović bányászati és energiaügyi miniszter...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Megkezdte működését az első mesterséges intelligencia nemzeti platform Szerbiában

A kragujevaci Állami Adatközpontban működésbe helyezték az ország első mesterséges intelligencia platformját, amely valójában egy utolsó generációs, magas képességekkel ellátott szuperszámítógép, amely rövid idő alatt nagy mennyiségű adatok feldolgozására képes. Az adatközpont hidat képez a való és a virtuális világ között. Elsődleges célja a polgárok, a gazdaság, az állam, az önkormányzatok és a kommerciális felhasználók adatainak biztonságos őrzése – emelték ki a központ ünnepségén. Az országos platformot szabadon használhatja majd az állam, az önkormányzatok és egyetemek, a tudományos-technológiai parkok, valamint start-up vállalatok...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

A külföldön tanuló diákok fele nem tér haza

Szerbiából évente körülbelül 15 ezren mennek el valamely külföldi országba tanulni – mondta Ana Marija Kopert, az Ino Edukacija külföldi tanulmányi központ munkatársa az RTS-nek. Hozzátette, tanulmányaikat követően a diákok 50-60 százaléka tér vissza Szerbiába. „Sok állampolgárunk horvát vagy magyar útlevelel, azaz uniós állampolgárként távozik. [...] Az Ino Edukacija munkatársa egy másik jelenségre is felhívja a figyelmet, mivel – mint mondta – Szerbia „beérkező” célponttá válik, hiszen egyre több Szerbiában tanuló külföldi diák dönt amellett, hogy itt maradjon. „A legtöbben Észak-Afrikából, Egyiptomból, Marokkóból, és Líbiából érkeznek...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Súlyos pénzbüntetés az iskolának, ha nem énekelte el a gyerekekkel a himnuszt

A szerbiai iskolákban a tanév a Bože pravde, vagyis a szerb himnusz eléneklésével veszi kezdetét, az a tanintézmény, amely megszegi ezt a rendelkezést, 100.000 és 1.000.000 dinár közötti büntetésre számíthat. Ezt az oktatás és nevelés alapjairól szóló törvény módosítása irányozza elő, mutatott rá az Euronews Srbija. A himnusz elénekelését az idei iskolaévtől vezették be, és immár az oktatásra vonatkozó kerettörvény is előírja...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

A XIX. Fekete Mihály Emlékverseny eredményei

A zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium adott otthont a XIX. Fekete Mihály Emlékversenynek. Péntek délután a középiskolások, szombat délelőtt pedig az általános iskolások tették próbára matematikatudásukat. A versenyt támogatta a Tartományi Oktatási Titkárság, Zenta Község Önkormányzata és az InGenium Alapítvány...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Kötet: Izmos irodalmi kötetekben

Az Izmos irodalmi kötetekben című könyvet mutatták be a Szabadkai Városi Múzeumban. A kötet a szabadkai főgimnázium önképzőkörének jegyzőkönyveit tartalmazza. Ez igen fontos dokumentuma Kosztolányi városának. [...] A múzeumban található négy füzet teljes tartalma most tárul először a közönség elé – mondta Hicsik Dóra, az intézmény főkönyvtárosa...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Megjelent a Hungarológiai Közlemények 2021. évi 1. száma

A Hungarológiai Közlemények legfrissebb számában Papp Ágnes Klára a pusztával mint ősképpel foglalkozik. Tanulmányában a táj, a lélek és a kultúra összefüggését keresi Móricz Úri muri című regényében. A térrepresentáció és lélekábrázolás a magyar múlt örökségeit a jövő lehetőségeivel állítja szembe. Rudaš Jutka, az MTA külső köztestületének tagja Dragan Velikić poétikáját körbejárva a több „kulturájúság” történelmi terhére irányítja a figyelmet. [...] A Hungarológiai Közlemények az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tudományos folyóirata. Főszerkesztője Toldi Éva, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Tizedik születésnapját ünnepli a Vajdasági Magyar Szövetség Belgrádi Városi szervezete

A párt Belgrád várossal együttműködve hétnapos kiállítást szervezett A híres szerbek és magyarok nagy szerelmei elnevezéssel a főváros központjában – a Köztársaság téren – és kezdeményezték, hogy három belgrádi utca olyan nevet kapjon, amely a szerb-magyar kapcsolatokat és barátságot szimbolizálja. Ezek pedig a Budapesti utca, a Hunyady Júlia hercegnő utcája és az Árpádházi Katalin hercegnő utcája...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ötven utcát neveznek át a dekkommunizáció jegyében Kárpátalján

A dekkommunizációs törvénybe foglaltaknak eleget téve mintegy 50 utcanév módosul Kárpátalján. Vadim Pozdnyakov, a Dekommunizáció. Ukrajna civil szervezet vezetője szerint megyénk halad a legjobban a kommunizmus szimbólumait eltörlő határozat végrehajtását tekintve. Pozdnyakov szerint számos, kommunizmusra utaló utcanév maradt, azonban Kárpátalján észlelhető a változás. Az itteni emlékművek nagy részét már elbontották...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: A királyházai magyarság

A középkori építésű, 1672-ben a Habsburgok által felrobbantott királyházai Nyalábvár már csak romantikus omladékaival tekint alá a legkorábban szász telepések által lakott, majd elmagyarosodott, mára viszont nagyrészt ukránra vált nagyközségre. Rommá lett vára bekerült a magyar irodalomtörténetbe, hiszen Komjáthy Benedek pozsonyi kanonok itt fordította magyarra Pál apostol leveleit, egy időben pedig az erősség adott otthont Ilosvai Selymes Péter énekszerzőnek, akinek Toldi Miklósról írt históriás énekét Arany János felhasználta Toldi-trilógiájának a megírásakor. De milyen helyzetben van ma a várrom lábánál élő magyar közösség? [...] A cseh érában az akkori hatalom sok ruszint telepített ide a Verhovináról, a II. világháború után pedig ukránok költöztek be nagy számban a hágókon túlról, s a szláv lakosságnak ma már csak a kisebbik része tartja magát ruszinnak. Ugyancsak 1945 óta már magyar iskola sem működik a településen. A magyar szülők sem akarták magyar osztályba íratni a gyerekeiket. Félttek. Az 1944. őszi deportálások miatt – fejt ki Varga Zoltán volt helyi KMKSZ-alapszervezeti elnök. [...] Talán a lakosság felét is kiteszik a magyar származásúak, akiknek többnyire csak az egyik nagyszülőjük magyar (vagy az volt, amennyiben már elhunyt), illetve még távolabbi felmenőik között voltak magyarok. A magyar gyökerűeknek az egy százaléka érti, beszél a nyelvünket...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Három évtizede írták alá a jószomszédságról szóló ukrán–magyar szerződést

1991-ben, Ukrajna függetlenné válása után Magyarország a világon az elsők között ismerte el az új állam önállóságát. Abban az évben december 6-án, Kijevben Leonyid Kravcsuk ukrán elnök és Antall József magyar miniszterelnök szerződést írt alá “a jószomszédság és az együttműködés alapjairól”, melynek 17. cikke szerint a felek vállalták “a nemzeti kisebbségek etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitása kölcsönös védelmét, az ehhez szükséges feltételek” biztosítását...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Hamarosan megnyílik a prágai magyar kollégium

Hamarosan befejeződik a magyar kollégium kialakítása a prágai magyar plébánia épületének tetőterében. A hiánypótló közösségerősítő kollégium a Magyar Püspöki Kar támogatásával valósul meg. A cseh fővárosban élő magyar anyanyelvű diákok pasztorizációját is végző Balga Zoltán atya a Felvidék.ma megkeresésére elmondta: a Prágában élő diákok körében nagy igény van a lelki közösségi életre. 2017-ben alapították meg a magyar személyi plébániát, a Vencel-tér szomszédságában, nem messze a vasúti főpályaudvartól. A történelmi épület üres tetőterét építették be. Prágában több mint száz magyar egyetemista tanul, túlnyomó többségük felvidéki. Magyarországról főleg a cserediák-programokon keresztül érkeznek általában egy vagy két szemeszterre a cseh fővárosba. A kollégium számukra is tud majd szállást biztosítani...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)